

Avatarernas land

*Avatarbergen är inte bara en filmsaga.
I södra Kina finns de på riktigt.*

TEXT JOHAN AUGUSTIN | FOTO JONAS GRATZER

Att fiska med skarv är ett uråldrigt kulturarv på Li-floden.

EN HUND HÄNGER i krokarna under en presenning. Magen är uppsprättad, inälvorna urtagna och några revben sticker ut. I övrigt är tiken intakt. »I Kina äter man allt«, är ett vanligt påstående och när vi besöker den lokala marknaden i Guilin, tillsammans med vår nyfunne vän Wenny Liao, inser vi att det är sant.

Vi träffade Wenny Liao dagen innan på en irländsk pub som ligger på Zhongshan Road i Guilin. Området runt gatan påminner om vad Bangkoks backpackergata Khao San Road var för många år sedan. Här utlovas billigt boende, engelska menyer där en huvudrätt kostar 20 yuan, eller 20 kronor, och gratis wifi som fungerar när det känner för det.

Wenny Liao är ägare av den irländska puben, samt ett hotell och en butik som ligger intill varandra. Hon kallar sig själv för affärskvinna och betonar ordet businesswoman som något hon sätter stort värde på, precis som så många andra kineser i världens största supermakt.

När vi ber henne om restips insisterar hon på att utan betalning visa oss runt i Guilin nästa dag. Eftersom hon är en av få kineser som pratar engelska så behövs ingen större övertalningsförmåga från hennes sida. Vi tackar genast ja.

På marknaden köper Wenny en plastpåse med ett halvt kilo hundkött som hon vill att hennes utländska gäster, det vill säga vi, ska få prova. Här i provinsen Guangxi betraktas hundkött som värmande och är också ett läkemedel mot impotens. Wenny köper även med sig en påse med små räkor och väljer omsorgsfullt ut några miniålar i en burk.

– De här är lika dyra som orm, men min son älskar älsoppa, säger Wenny.

Som avslutning handlar hon ett halvt kilo färska jordgubbar för fyra yuan, fyra kronor.

I Kina är måltiden helig och hemma hos Wenny bjuds vi på ett tiotal skålar med friterade räkor, ångkokta alger, biff, wokad sparris, färska grönsaker och givetvis hund styckad i små bitar. Allt hamnar tillsammans i en stor färgrik, chili- och vitlöksdoftande massa framför oss. Till det bjuds det på en flaska risvin med konserverade bin. Drycken innehåller 52 procent alkohol men är framför allt bra mot reumatism får vi veta. Vi serveras även små glas med Tsingtao-öl. Hundköttet är segt och svårt att tugga, men vi ler när vi sväljer ner det tillsammans med ölen.

LJUDET FRÅN TVÅTAKTSMOTORN på den låga bambuflotten skär genom luften. Efter en stund vänjer sig örat vid ljudet som smälter in i den täta bambuskogen som kantar den slingrigt ormliknande Li-floden.

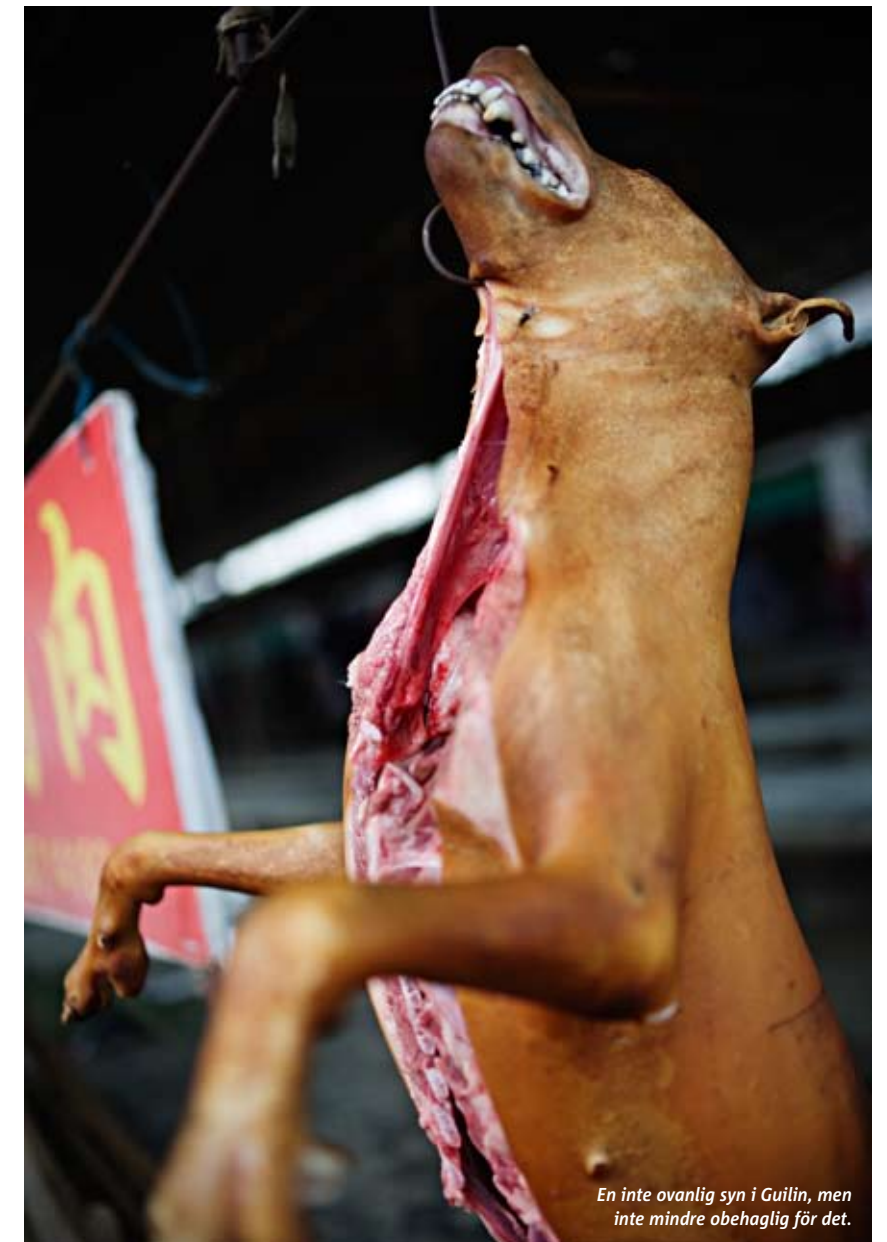
Karstbergens sockertoppar speglar sig i det gröna vattnet samtidigt som dimma sveper över dalen och för med sig ett lätt duggregn. Men med omkring 25 grader i luften och vindstilla besvärar det inte. När en stor röd fågel ljudlöst korsar floden med ett vattenfall i bakgrunden liknar vår utsikt ett perfekt vykortsmotiv.

På land igen åker vi på en flakmoped som drivs av el

Hundköttet är segt och svårt att tugga, men vi ler när vi sväljer ner det tillsammans med ölen.

uppför en smal stig till vandrarhemmet Trippers Carpe Diem som ligger på en kulle med utsikt över risodlingar nedanför. Vandrarhemmet ägs av Wennys väninna Jenny Liu som möter oss. Hon berättar om området och de utflykter som finns. Vi bestämmer oss för att nästa morgon följa med henne på skarvfiske.

Klockan är strax efter fyra och till en öronbedövande orkester av lekande grodor följer vi skenet av en ficklampa ned till floden. Jenny berättar att alla familjer har sin egen bambubåt. Många fiskar för att få mat på bordet men »»

En inte ovanlig syn i Guilin, men inte mindre obehaglig för det.

De spektakulära bergen i Wulingyuan – för den som vågar uppleva verklighetens Avatarland.

många har också börjat underhålla den växande skaran av turister som vill se hur det uråldriga fiskandet med skarvar går till.

I det svaga ljuset av en oljelampa ger vi oss ut på floden tillsammans med Shang. Han började fiska med skarvar när han var 16 år, idag är han 67.

– När turisterna började komma 1985 hade jag åtta skarvar, nu har jag bara två kvar.

Fågeln har han döpt till »Old black« och »Old white«.

De spetsiga bergen och djupa skogarna känner vi väl igen från filmen.

Han köpte dem när de redan var tränade att fiska och idag ser han dem som en del av familjen.

För att förhindra att skarvarna sväljer fiskarna som de fångar fäster Shang ett tunt bambuband runt deras halsar. Sedan låter han skarvarna dyka framför båten som långsamt flyter ljudlöst med strömmen. Små silverfärgade fiskar flyr för sina liv men är chanslösa mot dykfantasternas precisa näbbar. När solen försiktigt lyser upp bergstopparna i öst är vi helt ensamma på floden, långt från turistbåtarna som snart startar sina guidade turer på floden.

ETT PAR DAGAR SENARE byter vi floden mot räls och hoppar på nattåget norrut mot Hunanprovinsen. Vi delar hytt med ett kinesiskt par som äter *instant noodles*. De pratar inte ett ord engelska men gärna delar med sig av sin öl.

Våra sovbritsar är bekväma med rena vita lakan, en tio timmars resa förtjänar den bästa klassen – speciellt när det inte skiljer mer än 50 kronor till klassen under som har öppna kupéer med britsar med plats för sex personer.

Klockan är knappt fem på morgonen när dörren till vår hytt öppnas och en konduktör sticker in huvudet.

– Changsha! skriker hon och vi stapplar ut i Hunans provinshuvudstad med sex miljoner invånare.

Men vi har inte kommit hit för storstadsliv utan för att titta närmare på platsen där James Cameron fick inspiration till sin succéfilm *Avatar*, bergen i nationalparken Wulingyuan. Efter fem timmar i en långfärdsbuss möts vi upp av vår guide Shirley som ska visa oss runt i parken. Hon är en energisk tjej som rör sig med snabba steg.

– Kineser springer snabbt när de inte har pojkvän eller flickvän, säger hon och ler stort.

Hon vill att vi ska bo uppe i bergen – då blir det lättare att ta sig runt, enligt henne. Framme vid vårt boende visar det sig vara ett rum hemma hos en familj.

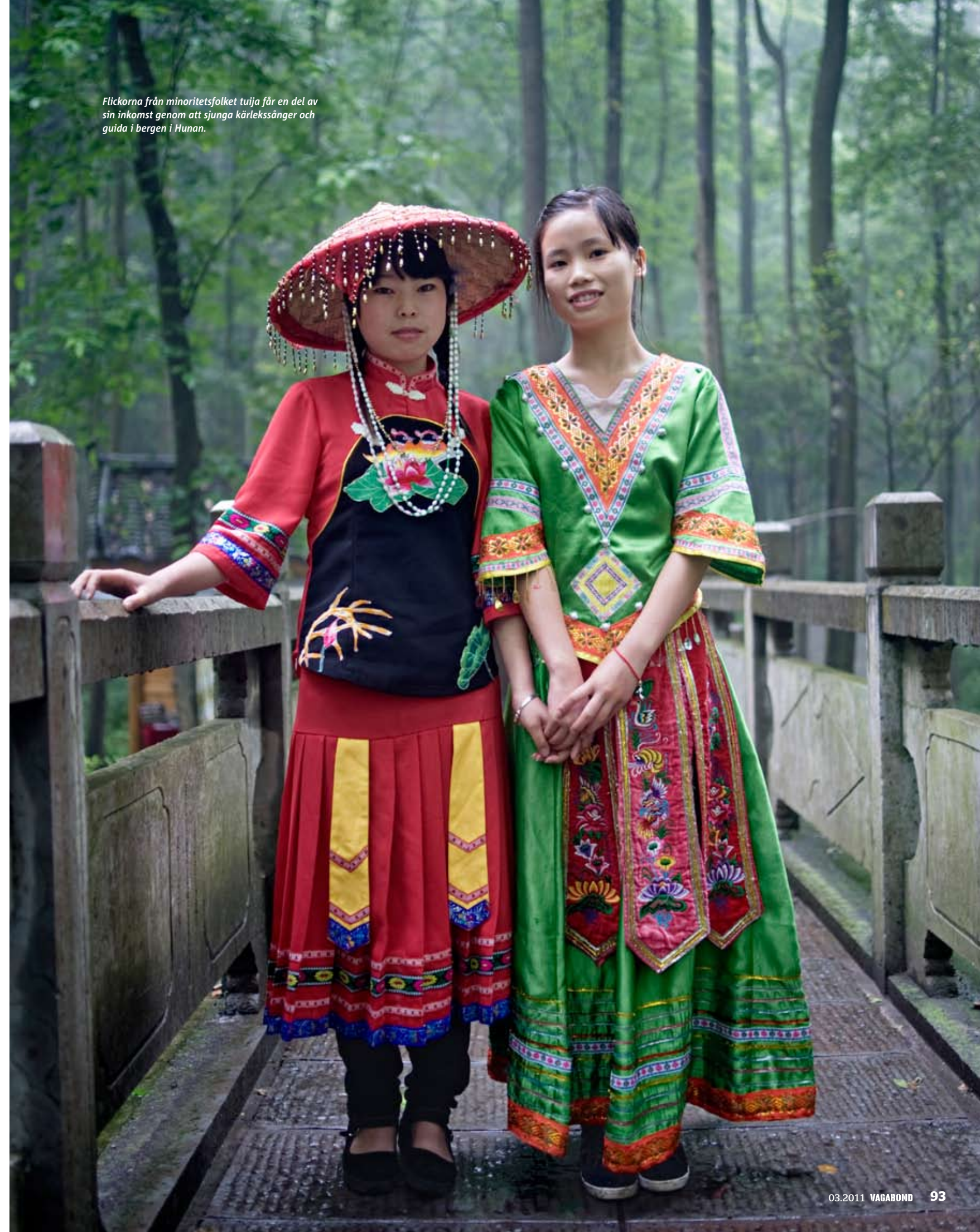
– Det är så man bor här uppe på berget, det är billigt och de lagar god mat, säger Shirley.

DET BÖRJAR SKYMMA och vi tar med oss ficklampor och går ut för att se det magiska ljus som råder när dimman lägger sig som ett hölje över naturreservatet. Shirley känner till varenda sten och stig och de enda vi delar parken med är paddorna som kommer fram i mörkret. I ficklampans sken kan man urskilja konturerna av dem, några av dem stora som en handflata. Vi får sicksacka för att inte trampa på dem och när de börjar hoppa runt blir det läskigt, trots att vi vet att de är ofarliga. Sista biten springer vi skrikandes upp till huset.

Nu är det becksvalt ute. I stugan blir vi serverade nudelsoppa med svamp som är plockad i bergen. Shirley berättar att det förutom paddor även finns leoparder, makaker och giftiga ormar och grodor i nationalparken. Det är strikt förbjudet att gå var som helst i skogen. Man bör hålla sig till det nät av som stigar som är till för trekking.

Nästa morgon när vi ger oss ut på stigarna är vi >>>

Flickorna från minoritetsfolket tuija får en del av sin inkomst genom att sjunga kärlekslåtar och guida i bergen i Hunan.

Regissören James Cameron kom till Wulingyuans magiska berg för fjorton år sedan. Känslan av bergen dröjde sig kvar.

inte ensamma. Grupper med färgglada turister ledda av guider med headset och paraplyer i högsta hugg plöjer fram genom de trånga passagerna med tvärbranta klippväggar längs sidorna. De koreanska turisterna har på sig overaller i knallorange eller knallrosa och några av kvinnorna har matchande ögonskugga.

– Vi satsar på reklamkampanjer i Korea, men i Europa görs inga vad jag vet, säger hon.

James Cameron blev så tagen av mystiken att han ville ha med miljön i sin film.

Överallt syns solblekta affischer med Avatarreklam. Det var när regissören James Cameron kom hit för fjorton år sedan som idén till filmen föddes, berättar Shirley. Han blev så tagen av mystiken och skönheten att han ville ha med miljön i sin film.

De spetsiga bergen och djupa skogarna känner vi väl igen från filmen. Dimmans vita molnmassa kapar av bergstopparna vilket gör att det ser ut som att de svävar. Detta fenomen har gett dem smeknamnet ”de flytande bergen”.

När det börjar regna tar vi skydd under ett bambutak vid en lägereld. Där står två unga tjejer, som tillhör minoritetsfolket tuija som lever bland Hunans berg. På en stor trätavla har de skrivit ned ett antal kärlekslåtar som kan beställas. Någon ur publiken har valt en kärlekslåt som handlar om hur det är att gå på dejt med en pojke för första gången.

Vi stannar kvar och lyssnar på tjejernas långa ljusa toner som sprider sig över Avatarbergens vilda landskap som påminner om en tropisk regnskog med jättelika ormbunkar och vilda forsar. **V**

Guide på nästa uppslag. **»»**

På Guilins gamla marknad kan man fynda bland saker som rökelse, som kommer i små som stora storlekar.

ANNONS

GUIDE KINA

SNABBFAKTA

Invanare: närmare 1,4 miljarder.
Huvudstad: Beijing.
Valuta: 1 yuan = 1 kr.
Tidsskillnad: + 7 timmar.
Landsnummer: 86.
Regnar mest: juli–augusti.
Bäst tid att resa: april–maj och september–oktober.
 Vintern kan vara kall, men du slipper trängas med andra turister.
Statsskick: folkrepublik.
Religion: ingen officiell men störst är taoism och buddism.

RESA DIT

En bra utgångspunkt för att ta sig vidare till Hunan- och Guangxiprovinserna är Hongkong. Flyg från Sverige kostar från 6 000 kr. Därefter finns det en uppsjö av kinesiska inrikesflyg som flyger direkt till Guilin. Flygtid drygt en timme, pris från 2 500 kr. Boka hemifrån eller på plats.

Missa gärna!

Longsheng. Sammansatt mönster av terrasser, där det tidigare växte ris, är idag jippo där traktens minoritetsfolk tar bilder med besökarna och säljer handgjorda prylar. Vackert på vykortet men inte i verkligheten.

Viktigt vetande

Hard sleeper på tåget innebär att du sover i en öppen kabin med sex bäddar. **Soft sleeper** är en stängd kabin med fyra bekväma bäddar.

RESA RUNT

BUSS. Från Guilin går det minibussar längs Li-floden till Yangshuo som ligger sju mil söder om Guilin. Minibussarna släpper av passagerare längs med Li-floden beroende på var man vill stiga på båten.

BÅT. En flodresa kan påbörjas i Guilin och tar då cirka sex timmar ner till Yangshuo. Kortare om du väljer att åka buss en bit av vägen. Båtresorna varierar i pris från 250 till 700 kr beroende på vilket slags båt du väljer. Det finns allt från stora flodkryssare till små bambuflottar med enbart en förare. En kvällstur med skarvfiskare kostar 100 kr och du kan hyra en egen båt med förare för 250 kr.

TÅG. Det billigaste sättet att ta sig till Wulingyuan, där Avatarbergen ligger, är med nattåg från Guilin till Changsha. Tar ca tio timmar och kostar 240 kr i sovkupe (soft sleeper). Därefter väntar fem timmar med buss för att komma upp i bergen, pris 130 kr.

Bra sajter för bokning är: chinaticketonline.com och chinahighlights.com.

BO

Att resa och bo i Kina är billigt – ett dubbelrum på ett medelklasshotell kan man hitta för 120 kr/natt.

Ming Cheng Hotel ligger centralt i Guilin. Här finns restaurang, internet och man kan beställa båtutflykter på Li-floden här. Dubbelrum från 130 kr. 10 Zhengyan Street.

Xiangdian International

Hotel i Wulingyuan är ett fyrstjärnigt hotell med bra service.

Balkongerna har fin utsikt mot parken. 489 Baisha South Road.

The Paradise Yangshuo

Resort. Ett fyrstjärnigt hotell som länge har varit känt som det bästa i Yangshuo. Ligger intill den vackra västergatan. 116 West Street.

VART VAL! Vandrarhuset **Tripplers Carpe Diem** ligger uppe i bergen i Yangshuo. Fin utsikt, god mat, lugnt tempo och en fantastisk serviceanda. Det är inte ovanligt att gäster kommer hit och stannar i flera veckor. Dubbelrum kostar 150 kr. Shi Ban Qiao, guesthouseyangshuo.com.

ÄTA

Det går att äta en middag för 25 kr på lokala restauranger och för 60 kr

på ett finare ställe. Den bästa kinesiska maten finns för det mesta på lokala hål-i-väggen-restauranger där maten tillagas på ett traditionellt sätt.

GUIDE JOHAN AUGUSTIN

Tåg är ett smidigt och billigt sätt att ta sig runt i Kina.

4 MISSA INTE

- 1. EN TUR PÅ LI-FLODEN** innan solen går upp, med en skarvfiskare. Se till att lämna Yangshuo i gryningen innan floden fylls på med turister.
- 2. MATMARKNADEN** i Guilin där det mesta som säljs lever. Hit kommer lokalbefolkningen när de ska handla ingredienserna till lunchen.
- 3. BO MED EN FAMILJ** uppe bland bergstopparna i parken Wulingyuan. Lätt att hitta engelspråkiga guider som kan hjälpa dig att boka boende.
- 4. EN DUBBEL ESPRESSO** (de är svåra att hitta i Kina) på terrassen till Trippers Carpe Diem i Yangshuo. Här kan du varva ner ordentligt och risken är att du fastnar här en lång tid framöver.